# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobce: **Y. M.,** zastoupen Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Praha 7, Ovenecká 78/33, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2017, č. j. 42 Az 7/2017 – 18,

**takto:**

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Krajského soudu v Praze (dále „krajský soud“) ze dne 13. 6. 2017, č. j. 42 Az 7/2017 – 18 (dále „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2017, č. j. OAM-968/ZA-ZA11-VL16-2016. Tímto rozhodnutím žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „azylový zákon“).

[2] Při posouzení věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu: Žalobce podal dne 11. 11. 2016 v pořadí druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod uvedl, že na Ukrajině nemá kde bydlet, je tam špatná ekonomická situace, nemá přátele a s rodinou se rozhádal. Naposledy na Ukrajině pobýval v obci B., v Kyjevské oblasti. Poznamenal, že za 20 let, po které pobývá v České republice, již není s nikým z Ukrajiny v kontaktu. O mezinárodní ochranu v České republice poprvé žádal v roce 2001, do té doby měl povolení k pobytu. Přestože mu mezinárodní ochrana v roce 2001 nebyla udělena, nevrátil se zpět na Ukrajinu, pobyt v České republice si však nelegalizoval, a to z důvodu, že by se musel vrátit na Ukrajinu, neboť vyřízení potřebných povolení trvá i jeden rok a neměl by kde bydlet. Od roku 2001 tedy žalobce na území České republiky pobývá nelegálně. Prostředky si vydělával brigádami v lese a na stavbách, bydlí s kamarádem v pronajatém bytě a částečně s přítelkyní. Ta má děti, ale žalobce se na jejich výchově se nepodílí, neboť jsou již dospělé. V České republice má žalobce též přátele.

Žalobce je bez náboženského vyznání a bez politického přesvědčení. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má vyšší tlak, ale jinak je zdravý. Domluví se česky, ukrajinsky, rusky a slovensky. Žalobce hodnotí bezpečnostní situaci na Ukrajině jako hroznou.

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že posuzovaná žaloba převážně nesplňuje požadavky na formulaci žalobních bodů, jak je definoval mj. rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78. Výjimkou byla argumentace směřující proti neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona, ve spojení s namítaným porušením čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Krajský soud zdůraznil, že žalobce si byl vědom nelegálního pobytu na území ČR a připomněl také, že doplňková ochrana není nástrojem, jenž by měl poskytovat ochranu soukromému a rodinnému životu cizince, neboť tato ochrana je poskytována v řízeních, která ústí ve vydání rozhodnutí, jimiž se ukončuje (neprodlužuje) pobyt cizince na území, ukládá povinnost vycestovat, případně zakazuje vstup na území státu. Pod § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona lze podřadit případy, kdy by v důsledku vycestování žalobce do země původu hrozilo porušení tzv. exteritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života v České republice.

[4] Krajský soud doplnil, že jakkoliv judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. d) azylového zákona, děje se tak pouze ve velmi výjimečných případech. Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu právě toliko před porušením extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy.

[5] Krajský soud zdůraznil, že žalobce opakovaně jako důvod podání své žádosti o mezinárodní ochranu uváděl neochotu vrátit se na Ukrajinu, neboť tam nemá žádné vazby a kde bydlet, s tím, že pracovní a mzdová situace na Ukrajině je nepoměrně horší než v ČR, kde má i přátele a partnerku. To však nesouvisí s žalobcovou možností rozvíjet rodinný život na Ukrajině a nic neindikuje aplikovatelnost čl. 8 Úmluvy v jeho exteritoriálním účinku. Sám žalobce potvrdil, že je zdravý, v produktivním věku, s pracovními zkušenostmi, bez závazků a byl schopen si zajistit živobytí po dobu 16let nelegálního pobytu v ČR. Jistě tak podle krajského soudu zvládne totéž v zemi původu, jíž je občanem, zná jazyk a smí zde legálně pracovat. Může tedy realizovat své právo na rodinný a soukromý život ve své vlasti. Faktická obtížnost vytvořit sociální prostředí na Ukrajině neodůvodňuje podle krajského soudu udělení doplňkové ochrany. Chránit rodinný a soukromý život mohl žalobce podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále „pobytový zákon“). Krajský soud v tomto bodě odkázal na usnesení zdejšího soudu ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 220/2015 – 35, podle kterého neudělení mezinárodní ochrany neznamená zpravidla natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona. Žalobce žádnou vypjatou životní situaci

netvrdil ani před žalovaným ani v žalobě. Nebyl tak dán důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu citovaného ustanovení.

[6] K námitce nedostatečného odůvodnění neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona, krajský soud poznamenal, že žalovaný se k této otázce vyjádřil po posouzení informací o zemi původu a skutečností sdělených žalobcem konstatováním, že případné vycestování žalobce nezakládá porušení mezinárodních závazků ČR. Na straně 4 svého rozhodnutí se obsáhleji vyjádřil k pracovní způsobilosti žalobce, a to v kontextu se zjištěním Ministerstva zahraniční věci ČR, že občané Ukrajiny navracející se po dlouhodobém pobytu v cizině zpět do vlasti, nečelí větším problémům než ostatní občané Ukrajiny; nelze tudíž předpokládat, že by byl žalobce po svém návratu na Ukrajinu na pracovním trhu jakkoliv znevýhodněn. Tímto se vypořádal s možností žalobce přesunout svůj osobní život na Ukrajinu a získat tam pracovní uplatnění. Krajský soud uzavřel, že z tvrzení samotného žalobce je *prima facie* zjevné, že jím uváděné skutečnosti vůbec nezakládají možnost vyhledávat rozpory případného vycestování žalobce na Ukrajinu a mezinárodními smlouvami, relevantními z hlediska posuzování důvodu pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona.

[7] Odkazem na výčet podkladů, které ve svém rozhodnutí uvedl žalovaný, v čele s údaji poskytnutými samotným žalobcem, respektive protokolem o pohovoru žalobce, krajský soud rovněž zdůvodnil odmítnutí tvrzení, že ve vztahu k aplikaci citovaného ustanovení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Žalobce v žalobě žádnou konkrétní skutečnost nezpochybnil, ani nepřišel s novými tvrzeními. Krajský soud proto žalobu napadeným rozsudkem zamítl.

[8] Kasační stížnost podal žalobce (dále „stěžovatel“) z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně zdůraznil, že žalovaný vůbec nevzal v úvahu možné porušení čl. 8 Úmluv, přestože věděl o stěžovatelově partnerce a situaci na Ukrajině. Byl to pak právě a pouze krajský soud, který se touto otázkou zabýval, zatímco ve správním rozhodnutí tato úvaha absentuje. Krajský soud, namísto aby napadené rozhodnutí zrušil, pokusil se tuto vadu sám napravit, což je v rozporu s účelem správního soudnictví. Tímto argumentem stěžovatel též podpořil přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., při současném odkazu na usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Podle stěžovatele pro přijatelnost kasační stížnosti hovoří také to, že se krajský soud odmítl zabývat jeho žalobními námitkami *„pro důvod, který neobstojí“*, čímž mu odepřel soudní ochranu v azylové věci, což mělo dopad do jeho hmotně-právního postavení. Ve zbylé části kasační stížnosti stěžovatel argumentačně směřuje proti posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona. Závěrem stěžovatel navrhl zrušit napadený rozsudek.

[9] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, rozsudek a s nimi související spisový materiál. K argumentům stěžovatele uvedl, že jde o opakování již dříve namítaných skutečností. Kasační stížnost je podle žalovaného nepřijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s. Stěžovatel reagoval vyjádřením ze dne 19. 10. 2017, v němž zopakoval svou argumentaci ohledně posouzení možného porušení čl. 8 Úmluvy,

které podle něj v rozhodnutí žalovaného zcela absentuje. Žalovaný následně v přípise ze dne 2. 11. 2017 uvedl, že se rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele zabýval na stranách 5-6 napadeného rozhodnutí.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem a jsou splněny i obsahové náležitosti dle § 106 s. ř. s.

[11] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k přezkoumání napadeného rozsudku v rozsahu uplatněných stížnostních bodů, musel posoudit otázku přijatelnosti kasační stížnosti.

[12] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[13] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, je primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Z citovaného usnesení rovněž plyne, že dalším případem přijatelnosti kasační stížnosti je situace, kdy by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*.

[14] V projednávané věci spatřoval stěžovatel takové „*zásadní pochybení*“ v postupu krajského soudu, který namísto zrušení rozhodnutí žalovaného pro nevypořádání námitky možného porušení čl. 8 Úmluvy, toto pochybení sám zhojil, což je podle stěžovatele zcela v rozporu s rolí správního soudnictví. Krajský soud se dále, dle tvrzení stěžovatele, odmítl zabývat dalšími žalobními námitkami „*pro důvod, který neobstojí*“. Nejvyšší správní soud proto zhodnotil postup krajského soudu ve světle uvedené argumentace. Nevypořádáním žalobních námitek „*pro důvod, který neobstojí*“ stěžovatel zjevně směřuje na odmítnutí jeho žalobních námitek o porušení konkrétních ustanovení správního řádu (§ 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3). Zde však krajský soud zcela srozumitelně uvedl, že námitka v podobě pouhé parafráze textu ustanovení není žalobním bodem podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Totéž vztáhl i na námitku stěžovatele k § 14 zákona o azylu a těmito námitkami se proto dál věcně nezabýval. Svůj závěr krajský soud podpořil též odkazy na rozhodnutí zdejšího soudu – rozsudky rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, a ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78. V uvedeném postupu tak nelze podle názoru zdejšího soudu v žádném případě spatřovat tvrzené „*zásadní pochybení*“, které by zakládalo přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu shora citované judikatury.

[15] Druhé namítané „*zásadní pochybení*“ krajského soudu spatřuje stěžovatel v nepřípustné nápravě chyby rozhodnutí žalovaného, který ignoroval vypořádání možnosti přiznání doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) azylového zákona, ve spojení s tvrzeným porušením čl. 8 Úmluvy. Rovněž v tomto bodě se nelze se stěžovatelem ztotožnit. Krajský soud nepřehlédl, že se žalovaný s možností doplňkové

ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona explicitně vypořádal na straně 7 sice jedinou větou, avšak učinil tak v návaznosti na úvahy, které předtím rozvedl v napadeném rozhodnutí. O návaznosti na tyto úvahy podle zdejšího soudu svědčí i žalovaným zvolená formulace „*po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žadatelem*“, které ve svém rozhodnutí žalovaný zrekapituloval. Na straně 4 napadeného rozhodnutí, což opět zdůraznil krajský soud, pak žalovaný zhodnotil pracovní možnosti stěžovatele na Ukrajině, a tedy potencionální možnost přesunu jeho rodinného a soukromého života na Ukrajinu. Za klíčové však zdejší soud považuje zhodnocení krajského soudu na straně 8 napadeného rozsudku, kde uvedl, že „*za situace, kdy* [stěžovatel] *v řízení pouze tvrdil, že se nechce zpět na Ukrajinu vrátit, protože tam nemá žádné vazby, žije zde téměř 20 let a má zde přátele a partnerku, nelze po žalovaném požadovat, aby ve vztahu ke konkrétním mezinárodním smlouvám předestíral úvahy, zda by vycestování žalobce nemohlo být v rozporu s některou z nich. Ze samotných tvrzení žalobce je totiž na prvý pohled zjevné, že zde není dán důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d)* [azylového zákona (doplněno zdejším soudem)].“

[16] Zdejší soud se s citovaným závěrem ztotožňuje, neboť ve správním spisu ověřil, že stěžovatel již v údajích poskytnutých k žádosti o mezinárodní ochraně uvádí jako důvod, že „*doma nemám nic a nemám kam se vracet, přátelé a bydlení, doma nemám nic. Nejsem tam s nikým v kontaktu*“. Tytéž důvody odjezdu z Ukrajiny, respektive příjezdu do ČR, uvedl stěžovatel i v rámci pohovoru ze dne 16. 11. 2016, kde mj. též uvedl, že má rok a půl přítelkyni, která má dospělé děti, na jejichž výchově se on nepodílí, se kterou se vídá „*tak 4x týdně*“ a částečně spolu bydlí, jinak bydlí s „*F.*“, který je Čech. Z hlediska dalších sociálních kontaktů v ČR uvedl, že zde má přátele, se kterými „*hraje fotbal a šipky*“. Tyto skutečnosti uvedl žalovaný na straně 2 svého rozhodnutí, zjevně je tak vzal v potaz při hodnocení rodinné, sociální a ekonomické situace stěžovatele na straně 5 napadeného rozhodnutí. Z uvedeného vyplývá, že se žalovaný otázkou doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona zabýval, zatímco stěžovatel v podkladech své žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl nic, co by mohlo napovídat o porušení konkrétního mezinárodního závazku v kontextu jím namítaného porušení čl. 8 Úmluvy. Jinými slovy, neuvedl nic, co by vůbec mohlo mít význam pro hodnocení azylově relevantních hledisek a zakládalo tak v dané věci požadavek rozsáhlejšího dokazování a odůvodnění.

[17] Nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že v odůvodnění napadeného rozsudku vidí napravování nedostatků rozhodnutí žalovaného, zakládající „*zásadní pochybení*“ krajského soudu. Argumentace krajského soudu totiž pouze logicky propojuje argumentaci žalovaného s žalobními námitkami, mířícími také na porušení čl. 8 Úmluvy. Nejde tak v žádném případě o odstraňování nedostatků, či doplňování rozhodnutí žalovaného, jak namítá stěžovatel, které by představovalo *zásadní pochybení* krajského soudu s hmotněprávními dopady do postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že nedošlo k naplnění předpokladu přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu námitek stěžovatele.

[18] Zdejší soud v nyní posuzovaném případě současně nenachází žádnou zásadní právní otázku, kterou by bylo nutno zodpovědět v zájmu sjednocování judikatury, a která by tak zakládala přesah stěžovatelových zájmů, tj. přijatelnost kasační stížnosti. Krajský soud v tomto kontextu správně odkázal na závěry z usnesení zdejšího soudu č. j. 5 Azs 220/2015 – 35.

[19] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[20] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto o nákladech řízení rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků na jejich náhradu nemá právo

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 16. listopadu 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu